

Dokumenttyp Instruktion	Ansvarig verksamhet Kvalitetsstöd	Organisation Region Värmland	Version 11
Dokumentägare Charlotte Björklund Klassifikationsenheten	Fastställare Henrik Svensson Bitr. Hälso- och sjukvårdsdirektör	Giltig fr.o.m. 2025-01-01	Giltig t.o.m. 2027-01-01

Kodningsmall levnadsvanor

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Grunden är att alla besök ska diagnossättas. Den hälso- och sjukvårdspersonal som har ett eget behandlingsansvar och har ansvar för patientens vårdkontakt ska ange en huvuddiagnos. Huvuddiagnosen (den huvudsakliga anledningen till vårdkontakten, fastställd vid vårdkontaktens slut) och övriga tillstånd som haft betydelse för handläggningen liksom utförda åtgärder (KVÅ) ska dokumenteras i journalen samt registreras och klassificeras.

KVÅ-koderna för levnadsvanor finns med på den hälso- och sjukvårdsövergripande listan vilket innebär att dessa koder ska registreras om åtgärden är utförd.

Varje diagnoskod har en tillhörande text vilken följer med när man registrerar en diagnoskod i Cosmic. Detta är en katalogtext/hjälptext och ska justeras till den ställda diagnosen.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sin KOL. Patienten är rökare (och/eller snusare). Under besöket ges rådgivande samtal om tobaksbruk.

	Diagnos	Kod
Huvuddiagnos	KOL	J44.9
Bidiagnos	Skadligt bruk av tobak	F17.1
Åtgärd	Rådgivande samtal om tobaksbruk	DV112

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten. Bidiagnosen beskriver övriga tillstånd som har haft betydelse för den aktuella vårdkontakten. KVÅ-koden DV112 informerar om att ett rådgivande samtal om tobaksbruk har ägt rum. Observera att man kan koda rökare med Z72.0 "Tobaksbruk" om man inte anser att patienten har ett skadligt bruk av tobak.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sömnsvårigheter. Patienten har alkoholproblem. Under besöket ges rådgivande samtal om alkoholvanor.

	Diagnos	Kod
Huvuddiagnos	Sömnsvårigheter	G47.9
Bidiagnos	Skadligt bruk av alkohol	F10.1
Åtgärd	Rådgivande samtal om alkoholvanor	DV122

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten. Bidiagnosen beskriver övriga tillstånd som har haft betydelse för den aktuella vårdkontakten. KVÅ-koden DV122 informerar om att ett rådgivande samtal om alkoholvanor har ägt rum. Observera att man kan koda alkoholproblem med Z72.1 "Alkoholbruk" om man inte anser att patienten har ett skadligt bruk av alkohol.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sin diabetes. Under besöket ges rådgivande samtal om fysisk aktivitet.

	Diagnos	Kod
Huvuddiagnos	Diabetes	E11.9
Åtgärd	Rådgivande samtal om fysisk aktivitet	DV132

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten som i detta fall är patientens diabetes. KVÅ-koden DV132 informerar om att ett rådgivande samtal om fysisk aktivitet har ägt rum.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sitt tobaksbruk. Under besöket ges kvalificerat rådgivande samtal om tobaksbruk.

Diagnos		Kod
Huvuddiagnos	Skadligt bruk av tobak	F17.1
Åtgärd	Kvalificerat rådgivande samtal om tobaksbruk	DV113

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten som i detta fall är patientens rökning. KVA-koden DV113 informerar om att ett kvalificerat rådgivande samtal om tobaksbruk har ägt rum. Observera att man kan koda rökare med Z72.0 "Tobaksbruk" om man inte anser att patienten har ett skadligt bruk av tobak.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sina höga blodfetter. Under besöket ges kvalificerat rådgivande samtal om matvanor.

Diagnos		Kod
Huvuddiagnos	Hyperlipidemi	E78.5
Åtgärd	Kvalificerat rådgivande samtal om matvanor	DV143

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten som i detta fall är patientens höga blodfetter. KVA-koden DV143 informerar om att ett kvalificerat rådgivande samtal om matvanor har ägt rum.

Exempel:

Patient som kommer på besök för sitt tobaksbruk. Under besöket framkommer att patienten nu slutat röka/snusa. Alltså ett första besök där det framkommer att patienten är rökfri.

Diagnos		Kod
Huvuddiagnos	Kontrollundersökning efter annan behandling för andra tillstånd	Z09.8
Bidiagnos	Skadligt bruk av tobak	F17.1

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten som i detta fall är ett kontrollbesök där patienten anses "frisk" från sin tidigare rökning. För att markera att det är rökningen patienten är fri från anges denna som bidiagnos. Observera att Z09.- används vid första besöket om patienten kommer och hen är rökfri.

Exempel:

Patient som kommer på uppföljningsbesök för sitt tidigare tobaksbruk. Patienten är fortsatt tobaksfri.

Diagnos		Kod
Huvuddiagnos	Skadligt bruk av tobak i den egna sjukhistorien (tillstånd som klassificeras under F17)	Z86.4A

Anmärkning: Huvuddiagnosen beskriver anledningen till vårdkontakten som i detta fall är ett kontrollbesök där patienten fortsatt anses "frisk" från sin tidigare rökning. Ange kod för tobaksbruk i sjukhistorien vid fortsatt rökfrihet.

KVÄ-koder för levnadsvanor

Ett kvalificerat rådgivande samtal är tidsmässigt mer omfattande än rådgivande samtal och återkommande sessioner eller kontakter (återbesök, telefonsamtal, brev eller mejl) sker vid ett eller flera tillfällen. Åtgärden kan ges individuellt eller i grupp.

Rådgivande samtal

Åtgärden rådgivande samtal innebär att hälso- och sjukvårdspersonal för en personcentrerad dialog med patienten samt anpassar samtalet till den specifika individens ålder, hälsa, risknivåer, med mera. Rådgivande samtal kan inkludera motiverande strategier, till exempel motiverande samtal, och kan kompletteras med olika verktyg och hjälpmedel. Åtgärden kan också kompletteras med återkommande kontakter (återbesök, telefonsamtal, brev eller mejl) vid ett eller flera tillfällen. Åtgärden tar vanligtvis 5–15 minuter, men kan i vissa fall uppgå till cirka 30 minuter.

Observera! Koder med blå bakgrundsfärg kommer från den hälso- och sjukvårdsövergripande KVÄ-listan och ska registreras om åtgärden är utförd.

KOD	TEXT	BESKRIVNING
DV112	Rådgivande samtal om tobaksbruk	Rådgivande dialog om tobaksbruk anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar.
DV122	Rådgivande samtal om alkoholvanor	Rådgivande dialog om alkoholvanor anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar.
DV132	Rådgivande samtal om fysisk aktivitet	Rådgivande dialog om fysisk aktivitet anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar. Samtalet kan också kompletteras med åtgärden FaR (fysisk aktivitet på recept).
DV142	Rådgivande samtal om matvanor	Rådgivande dialog om matvanor anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar.

Kvalificerat rådgivande samtal

Åtgärden kvalificerat rådgivande samtal innebär att hälso- och sjukvårdspersonal för en personcentrerad dialog med patienten samt anpassar den till den specifika individens ålder, hälsa, risknivåer, med mera. Kvalificerat rådgivande samtal kan inkludera motiverande strategier, till exempel motiverande samtal, och kan kompletteras med olika verktyg och hjälpmedel. Åtgärden är teoribaserad och strukturerad, det vill säga bygger på vissa tydliggjorda antaganden om hur och varför den fungerar och innehåller vissa fördefinierade komponenter. Åtgärden förutsätter att personalen har fördjupad ämneskunskap samt är utbildad i metoden som används för samtalet.

Observera! Koder med blå bakgrundsfärg kommer från den hälso- och sjukvårdsövergripande KVÄ-listan och ska registreras om åtgärden är utförd.

KOD	TEXT	BESKRIVNING	
DV113	Kvalificerat rådgivande samtal om tobaksbruk	Rådgivande dialog om tobaksbruk anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar som utförs i enlighet med en beteendevetenskaplig metod som är teoribaserad och/eller strukturerad.	
DV123	Kvalificerat rådgivande samtal om alkoholvanor	Rådgivande dialog om alkoholvanor anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar som utförs i enlighet med en beteendevetenskaplig metod som är teoribaserad och/eller strukturerad.	
DV133	Kvalificerat rådgivande samtal om fysisk aktivitet	Rådgivande dialog om fysisk aktivitet anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar som utförs i enlighet med en beteendevetenskaplig metod som är teoribaserad och/eller strukturerad. Samtalet kan också kompletteras med åtgärden FaR (fysisk aktivitet på recept) DV200.	
DV143	Kvalificerat rådgivande samtal om matvanor	Rådgivande dialog om matvanor anpassad till patientens hälsa, risknivå och andra förutsättningar som utförs i enlighet med en beteendevetenskaplig metod som är teoribaserad och/eller strukturerad.	

Utarbetad av: Sofia Björkman